

guí el seu objectiu: «cridar l'atenció sobre aquests problemes» i parlar-ne en la interessant conversa final a la qual el públic —jove i no tan jove— participà amplament.

J. V. F.

«PER NO DIR RES» DE GABRIEL FERRATER

Selecció de poemes de Gabriel Ferrater i Lluís Pasqual. Escola de Teatre de l'Orfeó de Sants. Direcció: Lluís Pasqual i Maria-Jesús Andany. (Barcelona, Orfeó de Sants, 10 d'abril.)

Per no dir res ha estat l'últim dels actes programats per l'Orfeó de Sants en l'homenatge a Gabriel Ferrater —A l'inrevés—. Muntatge sobri i sense filigranes. Simplement un recital d'homenatge on la paraula de Ferrater és protagonista indiscutible. D'*In memoriam* fins a *Prop dels dinou* —el poema pòstum publicat per Tarotdequinze—, la selecció dels poemes va amunt i avall de tota la producció de Ferrater: dels poemes més específicament autobiogràfics, passant pels que fan referència al títol del muntatge —«No guardis les imatges / que saps pensar i descriure / i un dia de feblesa / pots partir-te amb els altres»— i els poemes eròtics fins a desembocar en un mosaic de frases —de versos— extretes dels seus tres llibres i en el poema pòstum al·ludit. El recital es tancà, en un clima de vivíssima emoció, amb la imatge i la veu de Ferrater mateix recitant la *Cançó del gosar poder* al Festival de Poesia del Price. Rafael Subirachs col·laborà cantant diversos poemes: un fragment de *Les generacions*, *Exeunt personae*, la *Cançó del gosar poder* que Ferrater mateix havia sentit, i les interpretacions extraordinàries de *Perdó*, *Lorelei* i de *Posseït*. El muntatge refusà tot intent de dramatització i d'il·lustració dels poemes i es quedà en una mostra simple i sense efectismes de la poesia de Gabriel Ferrater que era, ni més ni menys, el que calia. Ho hem d'agrair a Lluís Pasqual i Maria-Jesús Andany.

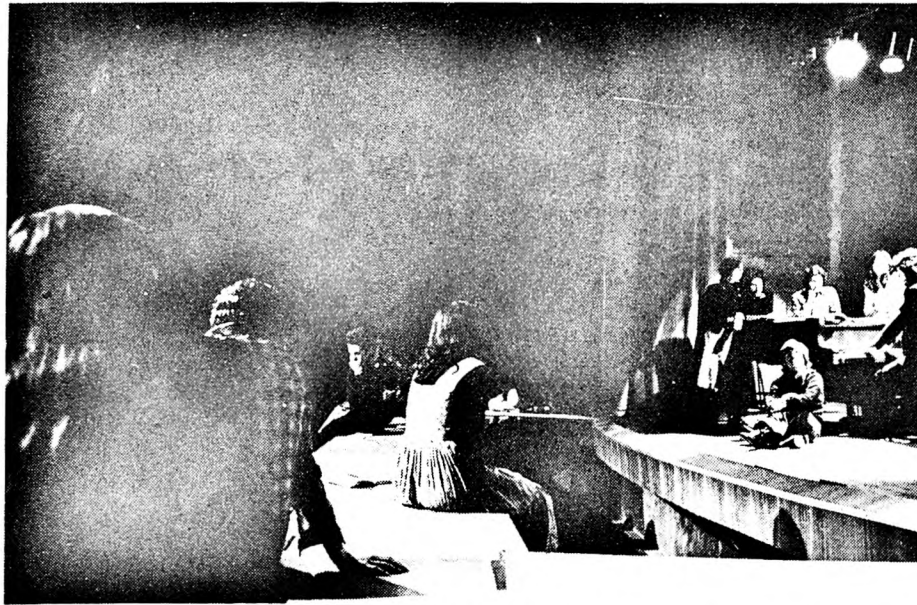
J. V. F.

«PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE LA VIDA I LA MORT DE FRANCESC LAYRET, ADVOCAT DELS OBRERS DE CATALUNYA» DE MARIA-AURÈLIA CAPMANY I XAVIER ROMEU

Companya de Teatre «La Roda». Direcció: Josep-Anton Codina. (Barcelona, Sala Villarroel, 22 d'abril.)

Després d'unes actuacions a diverses ciutats de Catalunya —Berga (3 d'abril), Sant Feliu de Llobregat, Valls—, s'ha estrenat a la Sala Villarroel el *Layret*, l'obra de teatre-document esdevinguda ja clàssica malgrat l'apagada difusió que es veïe obligada a tenir. Estrenada a Terrassa el 21 de novembre de 1970, és una reflexió sobre la vida i la mort de Francesc Layret, però també és una sèrie de preguntes i respostes sobre la vida obrera i sobre la consciència política del país. La nostra història, tant de temps escatimada, ha trobat en el teatre el lloc obert per a ésser explicada. Però no per un afany culturalista sinó per contribuir d'una manera decisiva a la pròpia coexistència. Ja n'hi ha prou que els catalans visquem desarrelats de la nostra història, que ens trobem fent salts en el buit. No hi ha cap dubte que la confusió que s'observa en molts estaments de la nostra societat és fruit inevitable de la igno-

Dins l'homenatge a Gabriel Ferrater, a l'Orfeó de Sants, la darrera sessió, Per no dir res, reservada als seus poemes (foto: Barceló).

rància a què hem estat sotmesos durant tant de temps. Per això són tan importants treballs com els de *La Setmana Tràgica* i ara —i abans— aquestes *Preguntes i respostes*. Perquè no són una simple informació sinó una reflexió sobre la història d'uns fets i d'unes situacions extraordinàriament pròxims que ens porta a descobrir i a clarificar la realitat immediata. Hem dit més d'una vegada que, després del canvi, ens hem trobat sense teatre perquè el que teníem s'havia fet dins els vells esquemes i ara no ens serveix per a res. Però no hi ha dubte que el *Layret* assenyala amb força el camí, sense que això vulgui dir que tot el teatre que s'hagi de fer ara sigui teatre-document, sinó que d'una vegada per totes tinguem un teatre que no estigui divorciat del poble. En la història recent del teatre als Països Catalans hi ha diverses realitzacions que estan amarades d'aquest compromís, però la discontinuïtat de les propostes ha fet que el lligam no acabés de consolidar-se.

El treball de Maria-Aurèlia Capmany sobre el material servit per Xavier Romeu és senzillament exemplar. Les escenes recorren la vida de Layret, reconstrueixen fets, viuen converses, formulen hipòtesis, mos-

tren evidències. I tota aquesta acumulació de dades, de situacions, de documents, de «vida» se'ns dona amb un equilibri perfecte, sense desviacions. L'obra és una línia recta, sense alts ni baixos, implacablement ascendent. La Companyia «La Roda»: Josep Minguell, Feliu Formosa, Roger Ruiz, Ramon Teixidor, Francesc Lucchetti, Xavier Serrat, Maria-Jesús Andany i Maria-Josep Arenós, dirigits per Josep-Anton Codina ajudat per Nadala Batiste, han estat els artífexs de l'èxit. Un bon text, uns actors que actuen sense divismes i amb la cara descoberta, una direcció rigorosa que amb prou feines es mostra, vet aquí el secret de la qualitat. Davant d'això els crítics podem enfonsar «els antecedents» que descobreix la nostra «ciència» perquè el que val és la feina ben feta ara i aquí.

J. V. F.

«EL BRUNZIR DE LES ABELLES» DE JOSEP-LLUÍS I RODOLF SIRERA Grup El Rogle, de València. (S. C. «El Micalet». València, 27 de març.)

L'estructura teatral d'*El brunzir de les abelles* és formada per nou escenes, separades per moments de foscor, i la correlació de la veu d'un narrador que anticipa —i re-

L'obra de Maria-Aurèlia Capmany i Xavier Romeu sobre Layret ha arribat a Barcelona. (Foto: Barceló.)

